

An aerial photograph of a dense forest covered in snow, with a road or path running vertically through the center. The trees are dark green and heavily laden with white snow, creating a textured, monochromatic scene.

**INDUSTRIFÖRETAGENS
STATUS I JÄMTLAND
HÄRJEDALEN TILL
FÖLJD AV COVID-19**

Förord

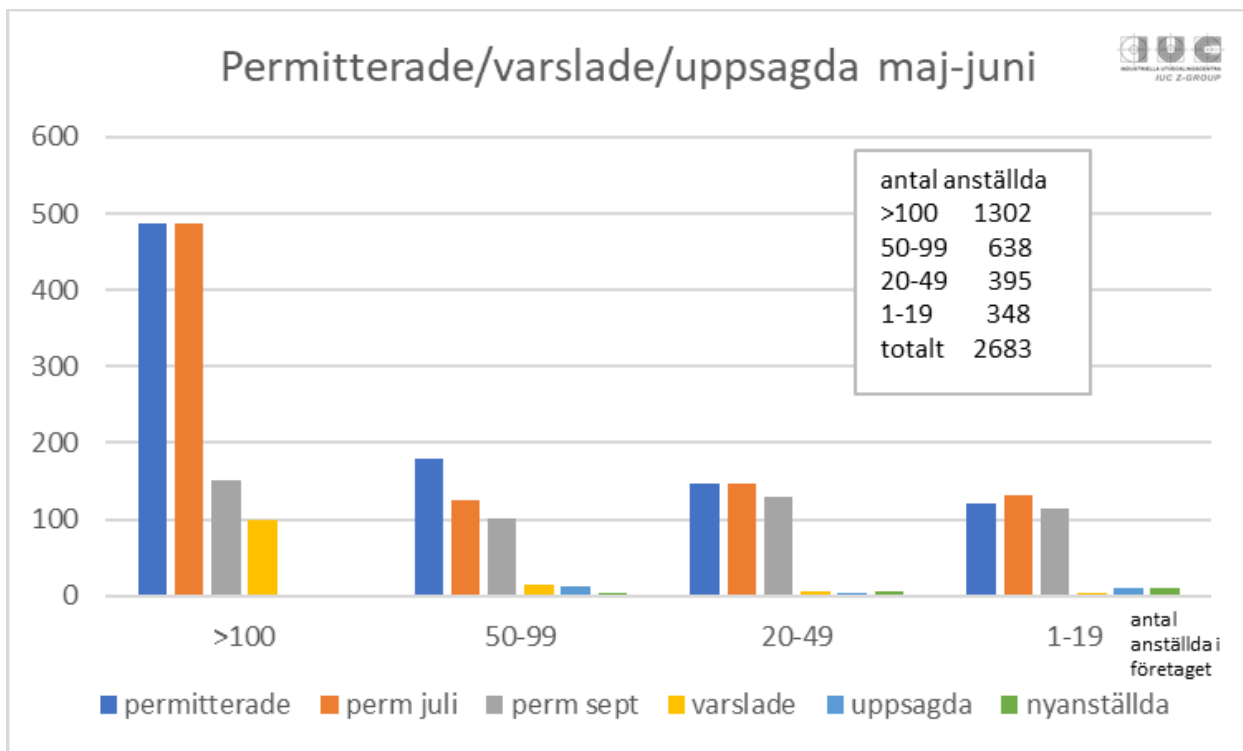
IUC Z-GROUP är en del av ett nationellt kluster som arbetar för att utveckla Sveriges industriella små- och medelstora företag. Industriella utvecklingscentra i Sverige består av 18 regionala bolag som tillsammans har 1 479 delägarföretag och medlemmar, varav IUC Z-GROUP ägs av 61 SME- företag med över 2500 anställda med bas i Region Jämtland Härjedalen.

Vi är en resurs att tillgå för länets industri på både kort och lång sikt. Vi tillhandahåller gemensamma eller skraddarsydda utbildningar, organiserar nätverk och servar våra delägare med upphandling av gemensamma leverantörsavtal. Vi driver angelägna projekt och utgår från företagets behov och trender i syfte att öka industrins konkurrenskraft. Insatserna kan ske företagsspecifikt eller i grupper av företag med likartade behov.

IUC Z-GROUP har därför med anledning av Covid-19 personligen genomfört en **andra** enkätundersökning per telefon under **maj/juni månad** där vi har talat med samtliga av våra 62 delägare. Undersökningen redogör företagets tillstånd under rådande förhållanden. Denna enkät har även gjorts inom ramen för projektet **Robotlyftet** som leds av Tillväxtverket. Syftet med att samordna dessa enkäter är att skapa ett säkrare underlag om hur våra industriföretag mår över hela riket inom IUC nätverket. Ytterligare ett syfte med denna andra enkät har varit att försöka kartlägga industriföretagens framtida behov av åtgärder när vi närmar oss post Corona.

Handelskammaren har också på uppdrag av Handelsminister Anna Hallberg och Utrikesdepartementet samt regioner, kommuner och näringslivskontor genomfört en tredje enkät som resulterade i 714 svar från olika branscher i Jämtland/Härjedalen och Västernorrland. I vårt län tillfrågades även industribranschen och 54 svar inkom.

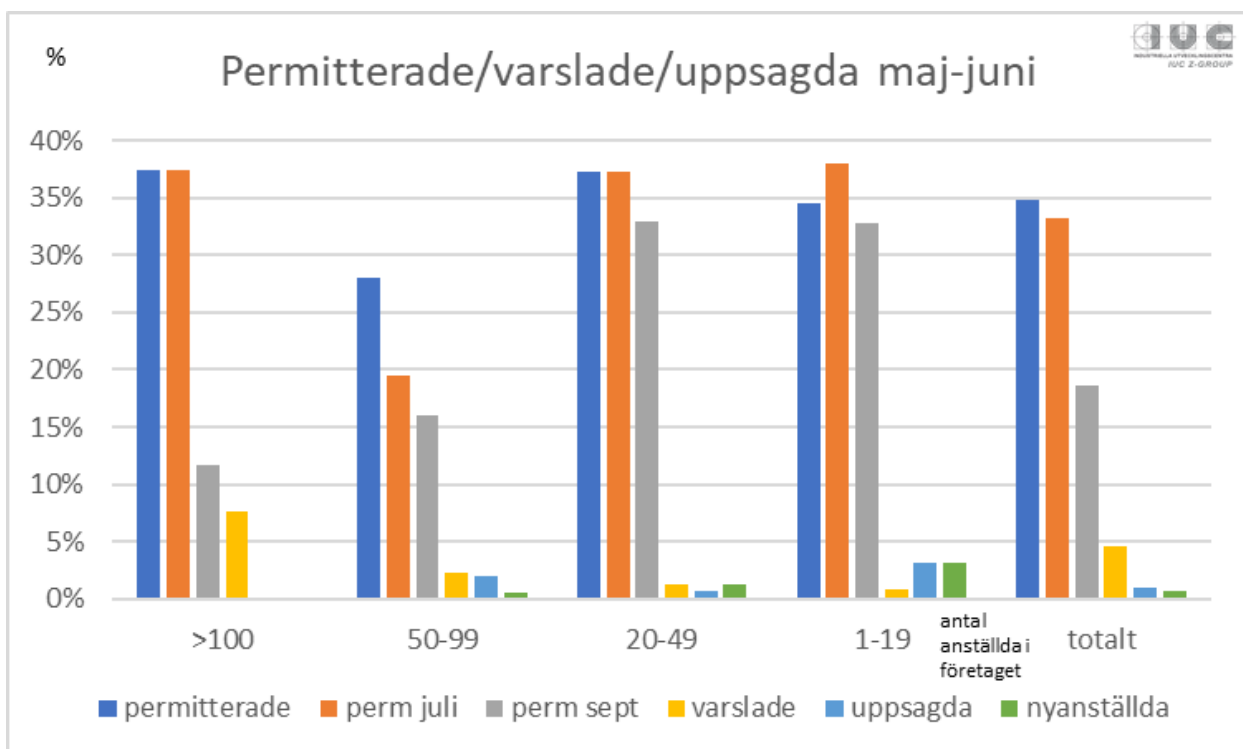
Sammanfattningsvis indikerar undersökningen starkt mot att industrierna behöver fortsatt stöd och ett framtida behov av åtgärder under minst ett par år som en direkt följd av covid-19. I denna rapport finns även förslag på åtgärder post corona baserat på fynden från undersökningen.

Totalt 32 företag som angivit permitteringar under någon period. 23-28 företag per period.
 5 företag som varslat, varav 50 st varslade som inte är permitterade idag
 9 företag som sagt upp 1-8 anställda

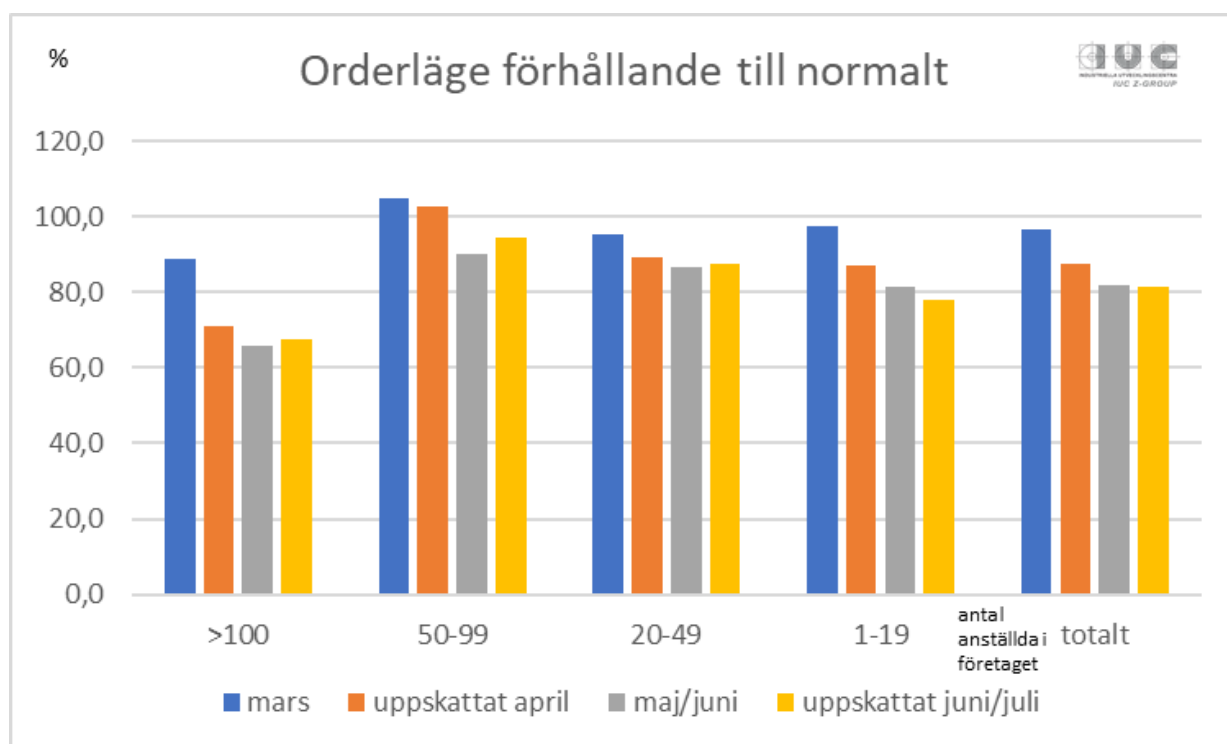
Antal:

Korttidspermitterade	934 st
Korttidspermitterade om 1 mån	891 st
Korttidspermitterade om 3 mån	498 st
Varsel	123 st
Uppsägningar	27 st
Nyanställda	20 st
Totalt antal anställda	2683 st

Vid förra sammanställningen gjorde vi jämförelse med Handelskammarens enkätundersökning. I denna sammanställning har vi valt att inte göra det i samma utsträckning, då underlagen inte känns riktigt jämförbara. Vi baserar det på att i IUC Z-GROUP:s undersökningar ingår 61-63 företag som till största del är samma företag, samt att fördelningen mellan företagsstorleken var 50-50 vid en gräns på 20 anställda (dvs 50 % med 1-19 anställda och 50% med fler än 20 anställda). I handelskammarens enkätundersökning har antalet svarande industriföretag varierat både i antal och fördelning storleksmässigt enligt nedan.

Undersökning	Antal svarande industriföretag	Procentuellt antal företag med 1-19 anställda	Procentuellt antal företag med 20 eller fler anställda
1: 27 mars	98	62%	38%
2: 29 april	87	76%	24%
3: 23 juni	54	76%	24%

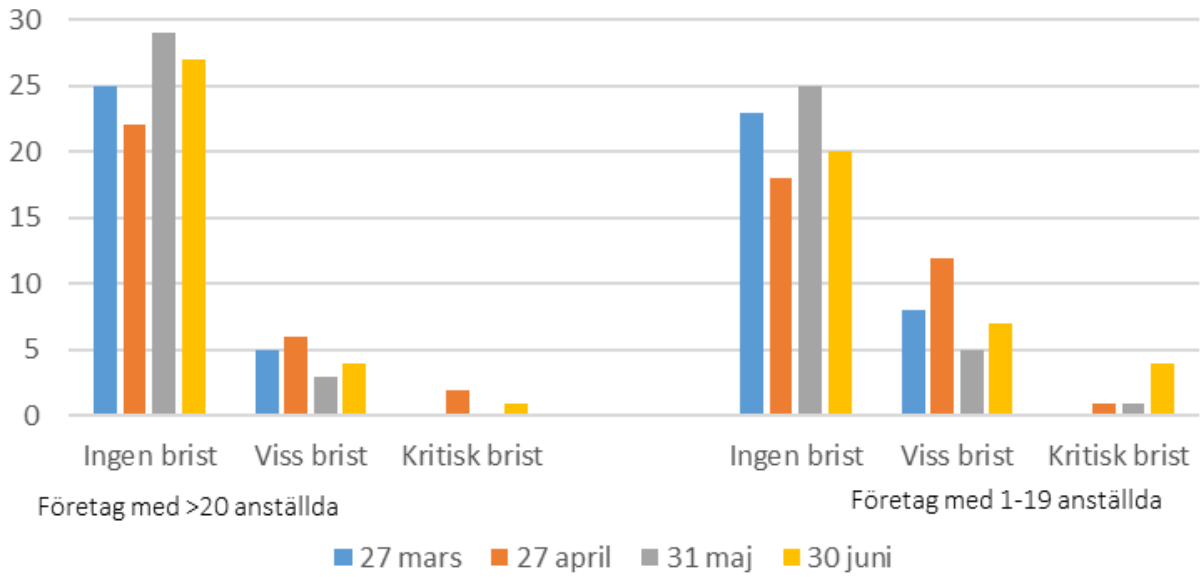
Omsättning pga corona är 77,52% jämfört med normalt.

Detta innebär en minskning med 107 Mkr per månad

(baserat på redovisad omsättning 2018/2019 i förhållande till nu uppskattad)

antal
företag

Brist på rörelsekapital

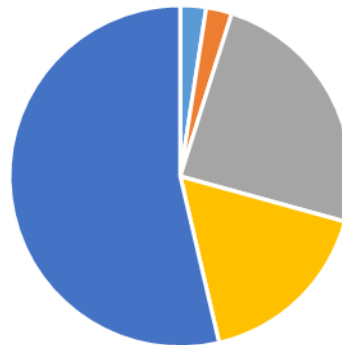

Uthållighet avseende likviditet 23/6, företag >20 anställda

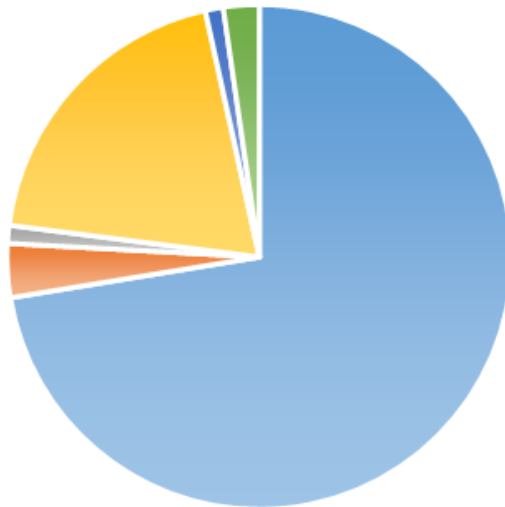
■ 2 veckor ■ 4 veckor ■ 6 veckor ■ 8 veckor ■ >10 veckor

Uthållighet avseende likviditet 23/6, företag 1-19 anställda

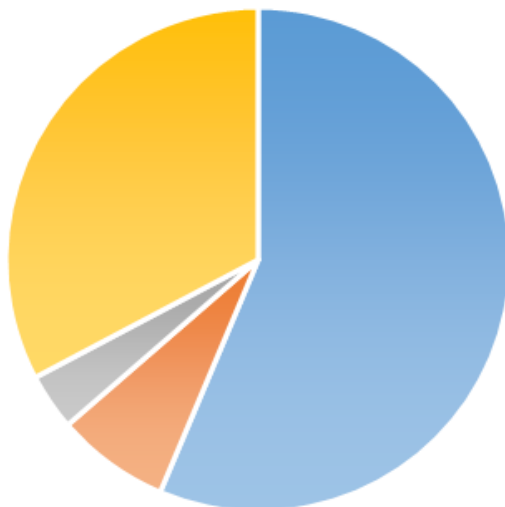
■ 2 veckor ■ 4 veckor ■ 6 veckor ■ 8 veckor ■ >10 veckor

Har ert företag tagit del av några statliga åtgärds paket? 29/4

- Ingen av dessa
- Ja, anstånd med skattebetalningar
- Ja, lån från bank
- Ja, statliga lönesubventioner vid korttidspermitteringar
- Ja, tillfällig rabatt för fasta hyreskostnader
- Vej ej

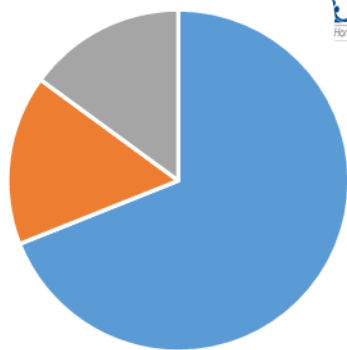
Har ert företag tagit del av några statliga åtgärds paket? 23/6

- Ingen av dessa;
- Ja, anstånd med skattebetalningar;
- Ja, lån från bank;
- Ja, statliga lönesubventioner vid korttidspermitteringar;

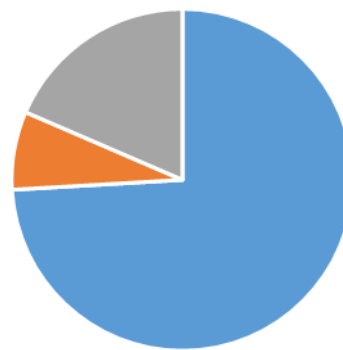
I IUC Z-GROUPS enkät svarar 4 av 63 företag, dvs 6,3% att de har för avsikt att söka ALMIs bryggån

Har företaget tillräckliga kunskaper om de statliga åtgärdspaketet? 29/4

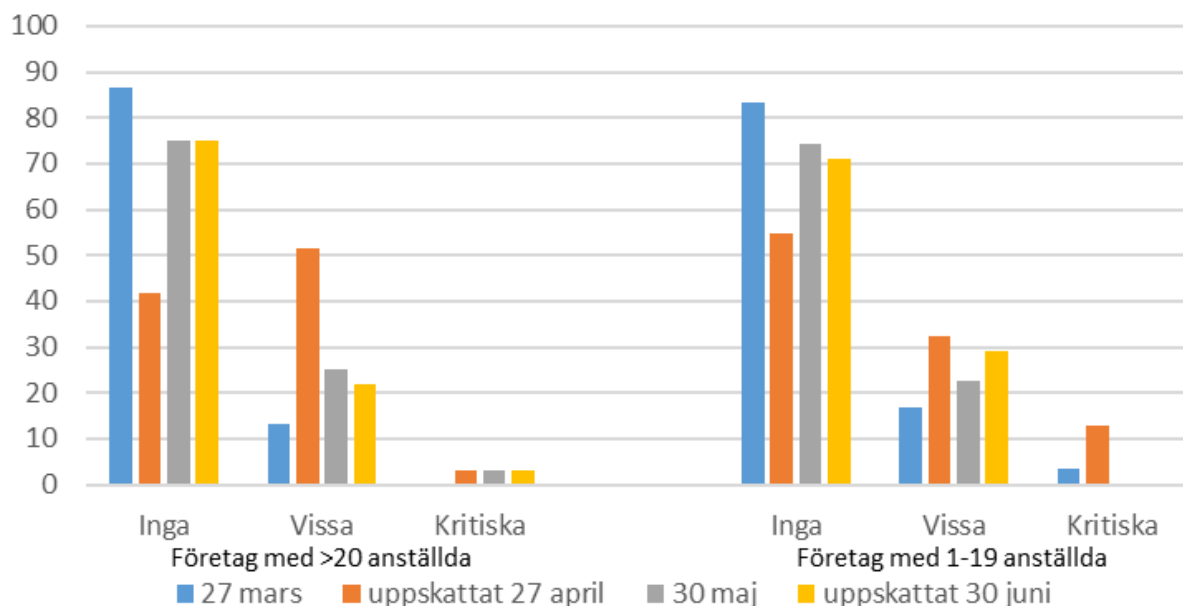
■ ja ■ nej ■ vet ej

Har företaget tillräckliga kunskaper om de statliga åtgärdspaketet? 23/6

■ Ja ■ Nej ■ Vet ej

Störningar i inleveranser

När det gäller utleveranser så har 16% av företagen vissa störningar, framförallt till Storbritannien (stopp) och Norge (underlättat med returlast).

Ur Handelskammarens enkät:

- 30 procent av de exporterande företagen har problem med leveranser från Sverige
- 61 procent av de importerande företagen har problem med leveranser till Sverige, till största del från EU
- 74 procent av de importerande företagen har störningar med sina importerade insatsvaror

Kommentarer

Fortsatt anpassning till corona (IUC)

- Leveranser till sjukvården
- Fortsatt materialbrist/risk för materialbrist
- Långa leveranstider, problem med frakter
- Försäljning till lägre priser för att hålla omsättningen uppe
- Producenter mot lager
- Fokus på säkerställande av rörelsekapital
- Lägre beläggning

Utvecklingsbehov (IUC)

- ISO certifiering
- Uppgradera hemsida/webbshop
- Digitalisering
- Nya underleverantörer
- Robotisering
- Produktutveckling
- Uppgradering av maskinpark, både hård- och mjukvara
- Kompetensutveckling av personal

Ang regeringens stödåtgärder (Summerat eller citerat från Handelskammarens enkät)

- Korttidspermittering varit generellt bra
  - Dock otydligt med förändring av regler.
  - Önskar flexiblare utbildningslösningar och få göra planerade investeringar med egen personal.
  - Kräver att facket ställer upp och godkänner, annars blir det uppsägningar istället.
- Omställningsstödet borde räknas på andra månader än mars-april. Det är nu man ser de stora omsättningsnedgångarna.
- Sänkta/slopade arbetsgivaravgifter året ut.
- Att skjuta upp betaldatum för avgifter och skatter löser inga problem på längre sikt.
- Sänk den enormt höga skatten så företagen kan ha någon som helst chans att överleva, genom att ges möjligheten att skapa en rejäl buffert.
- Saknar åtgärder anpassade för tillverkningsindustrin med höga fasta kostnader.
- Hyressubvention hade varit till hjälp, men hyresvärden vägrar.
- Rabatt för fasta hyreskostnader, som jag förstått får inte industrin detta.
- Banken beviljar inte amorteringsfrihet utan personlig borgen, samt höjer räntan pga osäkerhet på börserna.
- Inte tillräckligt kraftiga åtgärder. Företagen kan inte låna sig ur denna kris, för många företag finns ingen möjlighet att tjäna igen de förlorade pengarna. För mycket lån, för lite direktstöd.
- Generellt bra, sedan är det svårt att redan nu veta exakt hur mycket det påverkar respektive bolag. Förhoppningsvis kan man söka i efterhand om man kan visa på skador som Covid-19 orsakat.
- Jag tycker det är viktigt att allt stöd behovsprövas. ALLT kommer hamna på skattsedeln sedan.

Övriga (Handelskammaren)

- Glesbygdsproblematiken, som var akut redan innan denna kris, kommer att bli ännu värre efter detta.
- Det vore på sin plats att politiker tar tillfället i akt och försöker att lära sig hur affärsverksamhet går till och vilka som betalar den svenska välfärden. Utan vår tillverkningsindustri, den exportorienterade, finns inga exportinkomster

Fortsatta risker vi kan se i nuläget samt under det fortsatta året.

De risker som vi fortsatt kan se är produktionsrelaterade samt till viss del ekonomiska. Vi kan se en viss fördröjning på orderläget, främst gällande legotillverkning till fordonsindustrin. Det kommer i vissa fall ta tid innan fordonsindustrin är tillbaka till normal produktion och detta påverkar underlevererande industri med en svag orderingång under hösten 2020. Vi bedömer även att byggsektorn kommer påverkas under hösten och att detta kommer få en fördröjd påverkan för de industrier som tillverkar material till denna sektor. En tydlig effekt av Covid -19 är det stora behovet att utveckla och stärka digitaliseringen hos länets industrier. Detta gäller alltifrån att kunna utveckla nya produkter, effektivisera sin produktion, snabbare omställning till nya produkter och en tydligare automatisering av sin produktion.

I samband med att vi gjorde undersökningen så inkom tydliga önskemål från ett antal industriföretag om att de vill genomföra en förutsättningsstudie inom Robotlyftet för att utreda om det finns förutsättningar till ökad automation/robotisering inom sina olika produktionsområden. De ekonomiska förutsättningarna är fortsatt inom vissa delar av industrin relativt pressad och de åtgärds paket som staten satt in har varit välkommet av många. Här ser vi tydliga signaler från länets industrier att det finns en önskan att dessa åtgärder förlängs och då minst fram till årsskiftet, såsom en minskad arbetsgivaravgift, stöd vid korttidspermitteringar osv.

Förslag på åtgärder som hjälper länets industrier där Region JH omedelbart får effekt

IUC Z-GROUP har redan idag nära kontakt med ett antal aktörer som Almi, Region JH, Tillväxtverket, IUC Sverige, Handelskammaren, IF Metall, Teknikföretagen och Arbetsförmedlingen mfl.

Vi driver idag ett antal projekt tillsammans med ovanstående, dvs projekt som redan är igång. Därför anser vi att det är av största vikt att Region JH fortsätter att driva och utveckla befintliga projekt, samt etablerar nya projekt som tydligt riktas mot länets industrier. Vi ser att det finns ett stort behov av stödjande projekt under en ansenlig tid framöver, såsom under 2021, 2022 och troligtvis även under 2023. Detta för att länets industriföretag skall kunna stärka sin konkurrenskraft, våga göra ytterligare satsningar inom ramen för nuvarande verksamhet och inte minst för att skapa förutsättning för nyetableringar av industriföretag i länet.

Stefan Fredriksson

VD, IUC Z-GROUP

Janita Palmqvist

Projektledare, Smart Industriell Modernisering

Region Jämtland Härjedalen